

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

UCZESTNICTWO W SYSTEMACH JAKOŚCI

Metodyka doradzenia Świadczenie usług doradczych w ramach PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2014-2020

Zatwierdzona przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
pismo SAR.drw.6547.25.2018 z dnia 26.03.2018 r.

Brwinów, marzec 2018

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Zasady świadczenia usługi doradczej „Uczestnictwo w systemach jakości”	4
III. Dokumenty wspólne dla wszystkich usług doradczych – wykaz	18
IV. Harmonogram realizacji programu doradczego	18
V. Narzędzia pracy doradczej	19
VI. Załączniki	20

I. Wstęp

Jednym z podstawowych sposobów realizacji polityki jakości w Unii Europejskiej jest wyróżnianie znakami potwierdzającymi wysoką jakość produktów rolno-spożywczych o znanym pochodzeniu, wytwarzanych tradycyjnymi metodami.

W celu lepszego zintegrowania producentów z łańcuchem żywnościowym, w ramach **priorytetu 3** PROW 2014-2020: *Wspieranie organizacji łańcucha żywnościowego, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, promowanie dobrostanu zwierząt oraz zarządzania ryzykiem w rolnictwie* wspierany będzie rozwój i poprawa infrastruktury handlowej (budowa lub modernizacja targowisk), tworzenie grup i organizacji producentów rolnych, uczestnictwo rolników w systemach jakości oraz promocja produktów wysokojakościowych.

Wsparcie w ramach działania będzie wpływać na realizację celu szczegółowego Programu: *Poprawa konkurencyjności głównych producentów w drodze lepszego ich zintegrowania z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów oraz organizacje międzybranżowe*; a także wpisuje się w realizację następujących celów szczegółowych:

- ✚ Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju bazy wiedzy na obszarach wiejskich (1A);
- ✚ Wzmacnianie powiązań między rolnictwem, produkcją żywności i leśnictwem a badaniami i innowacją, w tym do celów ulepszonego zarządzania środowiskiem i lepszych wyników (1B);
- ✚ Wspieranie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnictwa i leśnictwa (1C);
- ✚ Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej (2A).

Produkcja żywności w ramach systemów jakości wykorzystuje technologie uwzględniające ochronę środowiska, racjonalne wykorzystanie zasobów, dobrostan zwierząt i ochronę krajobrazu.

Rolnicy uczestniczący w unijnych i krajowych systemach jakości mogą skorzystać ze wsparcia w ramach działania „**Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych**” objętego PROW 2014-2020, które będzie wdrażane przez dwa poddziałania:

- ✚ **3.1. „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości”**, które ma na celu zwiększenie uczestnictwa rolników w unijnych i krajowych systemach jakości,
- ✚ **3.2. „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym”** obejmujące wsparcie akcji w zakresie informacji i promocji produktów wysokojakościowych podejmowanych przez uczestników systemów jakości, tj. przez zespoły promocyjne składające się co najmniej z dwóch producentów.

II. Zasady świadczenia usługi doradczej „Uczestnictwo w systemach jakości”

Celem świadczenia usługi doradczej w ramach pakietu „Uczestnictwo w systemach jakości” jest pomoc rolnikom w przystąpieniu do unijnego i/lub krajowego systemu jakości żywności oraz pomoc w uzyskaniu wsparcia na przystępowanie do systemów jakości w ramach poddziałania 3.1. PROW 2014-2020.

Beneficjenci usługi:

Rolnicy wytwarzający produkty rolne, środki spożywcze przeznaczone do spożycia przez ludzi, zgodnie z obowiązującymi przepisami, którzy chcą przystąpić do systemu jakości po raz pierwszy.

Zakres usługi

Doradca wraz z rolnikiem dokonuje analizy możliwości przystąpienia do systemu jakości, na podstawie prowadzonej produkcji i uwarunkowań rynkowych gospodarstwa. Jeżeli rolnik podejmie decyzję o przystąpieniu do systemu, doradca sporządza 2-3 letni program doradczy oraz okresowo monitoruje postęp realizacji programu w celu wypełnienia przez rolnika wszystkich zobowiązań wynikających ze specyfikacji danego systemu.

Doradca, wykonujący usługę w zakresie przystępowania rolnika do systemu jakości produktów rolnych i środków spożywczych wytwarzanych w gospodarstwie, powinien uzyskać wszelkie niezbędne informacje, dotyczące spełniania wymagań weterynaryjnych, higieniczno-sanitarnych, zdrowia, żywienia i dobrostanu utrzymywanych zwierząt, stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

W ramach usługi doradczej rolnik powinien uzyskać od doradcy informacje na temat szczegółowych wymagań i korzyści wynikających z uczestnictwa w danym systemie jakości, zalecenia warunkujące przystąpienie do systemu, pomoc w wyborze jednostki certyfikującej, pomoc w przygotowaniu i skompletowaniu dokumentów niezbędnych do rejestracji i/lub certyfikacji, wskazanie instytucji oferujących specjalistyczne szkolenia oraz pomoc w uzyskaniu wsparcia finansowego, tj. w przygotowaniu wniosku o przyznanie pomocy i o płatność. W przypadku, gdy rolnik nie zdecyduje się na przystąpienie do systemu jakości usługa doradcza zakończy się analizą możliwości przystąpienia do danego systemu i przygotowaniem zaleceń dostosowanych do warunków gospodarstwa.

Liczba wizyt w gospodarstwie – minimum dwie wizyty w pierwszym roku trwania programu doradczego w celu lustracji gospodarstwa i zapoznania się z warunkami produkcji wytwarzanych produktów rolno-spożywczych, posiadaną dokumentacją oraz w celu przygotowania i przekazania rolnikowi zaleceń dostosowanych do warunków gospodarstwa.

Rolnicy mogą przystąpić do następujących **systemów jakości**:

SYSTEMY UNIJNE:

1. System Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych Oznaczeń Geograficznych oraz System Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych:

- **Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP)** oznacza nazwę produktu rolnego lub środka spożywczego pochodzącego z określonego regionu, miejsca lub kraju,
 - wyjątkowa jakość lub cechy charakterystyczne produktu są ściśle

związane z pochodzeniem geograficznym,

- wszystkie etapy produkcji odbywają się na określonym obszarze geograficznym;

+ **Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG)** oznacza nazwę produktu rolnego lub środka spożywczego pochodzącego z określonego regionu, miejsca lub kraju,

- specyficzna jakość, renoma lub inne cechy charakterystyczne produktu są przypisywane jego pochodzeniu geograficznemu,
- przynajmniej jeden z etapów produkcji odbywa się na określonym obszarze geograficznym;

+ **Gwarantowana Tradycyjna Specjalność (GTS)** oznacza produkt rolny lub środek spożywczy:

- posiadający co najmniej 30-letnią tradycję i historię jego wytwarzania,
- uznany przez Wspólnotę ze względu na jego specyficzny charakter, odróżniający go od innych produktów tej samej kategorii;

2. Produkcja ekologiczna w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 2092/91; opisana w odrębnej metodyce;

3. System ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 160/91;

4. System ochrony nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych wyrobów winiarskich w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007.

Szczegółowe wymagania dotyczące przystąpienia do systemów unijnych oraz formularze wniosków są dostępne na stronie internetowej MRiRW www.minrol.gov.pl.

SYSTEMY KRAJOWE:

1. System Integrowanej produkcji roślin (IP) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 50). Nadzór nad systemem sprawuje Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

System integrowanej produkcji umożliwia uzyskanie płodów rolnych o najwyższych wartościach biologicznych i odżywczych oraz bezpiecznych dla zdrowia ludzi. Przystąpienie do systemu IP zobowiązuje producenta do prowadzenia produkcji rolnej w oparciu o **Metodyki IP** zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, dostępne na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa www.piorin.gov.pl.

Działania związane z integrowaną produkcją roślin dokumentuje się w **Notatniku Integrowanej Produkcji Roślin** zgodnie z wzorami zamieszczonymi w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie dokumentowania działań związanych z integrowaną produkcją roślin (Dz. U. z 2013 r. poz. 788)*.

2. System „Jakość Tradycja” (JT) uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2007 r.; opracowany przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego we współpracy ze Związkiem Województw RP. Założeniem systemu jest wyróżnianie na rynku produktów wytworzonych z naturalnych surowców i produkowanych tradycyjnymi metodami, tj.:

- **produkty rolne** – zgodnie z załącznikiem I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, załącznikiem I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012;
- **środki spożywcze** – zgodnie z załącznikiem I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012;

- **napoje spirytusowe** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 110/2008 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89.

Za tradycyjny uważa się produkt, który posiada co najmniej 50 letnią historię wytwarzania (dwa pokolenia). Za tradycyjne rasy i odmiany uważa się te, które użytkowano przed 1956 rokiem.

Szczegółowe wymagania systemu oraz formularz wniosku są dostępne na stronie www.produktyregionalne.pl.

- 3. System „Quality Meat Program” (QMP)** uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r.; związany z wytwarzaniem wysokiej jakości mięsa wołowego. System został opracowany przez Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego.

Szczegółowe wymagania systemu oraz formularze wniosków są dostępne na stronie www.pzpbm.pl.

- 4. System Jakości Wieprzowiny „Pork Quality System” (PQS)** uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.; związany z wytwarzaniem wysokiej jakości mięsa wieprzowego. System został opracowany przez Polski Związek Hodowców Trzody Chlewnej „POLSUS” i Związek „Polskie Mięso”.

Szczegółowe wymagania systemu oraz formularze wniosków są dostępne na stronach www.polsus.pl i www.polskie-mieso.pl.

- 5. System Gwarantowanej Jakości Żywności „Quality Assurance for Food Products” (QAFP)** uznany za krajowy system jakości żywności w zakresie mięsa wieprzowego, drobiowego oraz wędlin na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r. (mięso wieprzowe), z dnia 13 stycznia 2011 r. (mięso drobiowe), z dnia 18 stycznia 2012 r. (wędliny). System został opracowany przez Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego.

System QAFP obejmuje:

- kulinarne mięso z piersi kurczaka i indyka oraz tuszki i elementy młodej polskiej gęsi owsianej,
- kulinarne mięso wieprzowe oraz
- wędliny (drobiowe i wieprzowo-wołowe).

Szczegółowe wymagania systemu oraz formularze wniosków są dostępne na stronie www.qafp.pl.

Podstawy prawne świadczenia usługi doradczej:

- + Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (art. 16).
- + Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (art. 15 ust. 2) (Dz. U. z 2017 r. poz. 562).
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie z korzystania z usług doradczych” objętego PROW na lata 2014-2020 oraz warunków i trybu jej wypłaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 692).
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1195, oraz zm. Dz. U. z 2017 r. poz. 1331 i 1662).

Podstawy prawne dotyczące funkcjonowania unijnych systemów jakości żywności:

- **przepisy unijne:**
- + Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych;

- ✚ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 664/2014 z dnia 18 grudnia 2013 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w odniesieniu do ustanowienia symboli unijnych dotyczących chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz w odniesieniu do niektórych zasad dotyczących pochodzenia paszy i surowców, niektórych przepisów proceduralnych i niektórych dodatkowych przepisów przejściowych;
- ✚ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 668/2014 z dnia 13 czerwca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych;
- ✚ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89;
- ✚ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91;
- ✚ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007;
- ✚ Rozporządzenie Rady (WE) NR 834/2007r. z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/9; (Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1);
- **przepisy krajowe:**
 - ✚ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1168);

- + Ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (tj. Dz.U. z 2017r. poz. 1054);
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie wzoru świadectwa jakości potwierdzającego zgodność procesu produkcji produktu rolnego lub środka spożywczego ze specyfikacją (Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 747);
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie stawek opłat za dokonanie niektórych czynności związanych z rejestracją nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1956).

Podstawy prawne dotyczące funkcjonowania krajowych systemów jakości żywności:

- + Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562 z późn. zm.);
- + Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1168);

• system integrowana produkcja roślin (IP):

- + Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 50);
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. poz. 1549);
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie kwalifikacji osób prowadzących czynności kontrolne przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin oraz wzoru certyfikatu poświadczającego stosowanie integrowanej produkcji (Dz. U. poz. 760);
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie dokumentowania działań związanych z integrowaną produkcją roślin (Dz. U. poz. 788);
- + Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie szkoleń w zakresie ochrony roślin (Dz. U. poz. 554);

Krajowe systemy jakości żywności są uznawane na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o *wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020*. Zgodnie z ustawą, minister właściwy do spraw rozwoju wsi uznaje, w drodze decyzji administracyjnej, systemy jakości, jeżeli są spełnione następujące kryteria:

- specyfika produktu końcowego wytworzonego w ramach systemu wynika z jasnego wymogu zagwarantowania któregokolwiek z następujących elementów:
 - określonych cech produktu,
 - określonych metod uprawy lub produkcji, lub
 - jakości produktu końcowego, która w sposób znaczący przewyższa normy handlowe dotyczące danego produktu pod względem zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt lub roślin, dobrostanu zwierząt lub ochrony środowiska;
- system jest otwarty dla wszystkich producentów;
- system obejmuje wiążące specyfikacje produktów, a zgodność z tymi specyfikacjami jest weryfikowana przez organy publiczne lub niezależny organ kontroli;
- system jest przejrzysty i zapewnia pełną identyfikowalność produktów.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ww. ustawy, w przypadku zaprzestania spełniania co najmniej jednego z kryteriów określonych w art. 16 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013, minister właściwy do spraw rozwoju wsi cofa, w drodze decyzji administracyjnej, powyższe uznanie.

Aktualny wykaz akredytowanych i upoważnionych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jednostek certyfikujących uprawnionych do kontroli zgodności ze specyfikacją znajduje się na stronie www.minrol.gov.pl.

Na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych, do kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją upoważnieni są również wojewódzcy inspektorzy jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych: www.ijhar-s.gov.pl.

Przyznawanie pomocy finansowej rolnikom w ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” objętego PROW 2014-2020

Zgodnie z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) jest odpowiedzialny za wdrażanie działania 3 „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” poddziałanie 3.1. „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości”.

Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy w ramach ww. poddziałania objętego PROW 2014-2020 określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1195, oraz zm. Dz. U. z 2017 r. poz. 1331 i 1662). Pomoc jest przyznawana **rolnikowi aktywnemu zawodowo**, który uczestniczy w systemach jakości, wytwarza produkty przeznaczone bezpośrednio lub po przetworzeniu do spożycia przez ludzi, który nie został wykluczony z ubiegania się o pomoc na podstawie przepisów Unii Europejskiej i krajowych.

Przydatne definicje

„Rolnik aktywny zawodowo” – rolnik w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwanego dalej rozporządzeniem ws. płatności bezpośrednie, oraz przepisów krajowych - oznacza osobę fizyczną, osobę prawną bądź grupę osób fizycznych lub prawnych, którzy w poprzednim roku otrzymali tylko płatności bezpośrednie nieprzekraczające kwoty 5000 euro, a jeżeli płatności bezpośrednie przekraczały tę kwotę, to:

- nie jest osobą fizyczną, prawną ani grupą osób fizycznych lub prawnych, której użytki rolne obejmują głównie obszary utrzymujące się naturalnie w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy i która nie prowadzi na tych obszarach działań minimalnych,
- nie jest osobą fizyczną, prawną ani grupą osób fizycznych lub prawnych, która administruje portami lotniczymi, wodociągami, stałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi, jak również nie świadczą usług przewozu kolejowego lub usług w zakresie obrotu nieruchomościami.

Jeżeli jednak prowadzi jedną z ww. działalności, to:

- + roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5 % całości przychodów
- + uzyskanych z działalności pozarolniczej w ostatnim roku obrotowym, za który dowody takie są dostępne lub
- + ich działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego – test 1/3 przychodów z działalności rolniczej (całość przychodów z działalności rolniczej stanowi co najmniej 1/3 całości przychodów), lub
- + ich główną działalność gospodarczą lub przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej.

Formy organizacyjne grup producentów

Za **grupę producentów** uznaje się:

- + **stowarzyszenie** utworzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1393, 1923);
- + **kółko rolnicze i rolnicze zrzeszenie branżowe** utworzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 1982 r. Nr 32, poz. 217, z późn. zm.);
- + **spółdzielnia** utworzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 21);
- + **grupa producentów rolnych** utworzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2000 r. Nr 88, poz. 983, z późn. zm);
- + **wstępnie uznana grupa producentów, organizacja producentów owoców i warzyw, grupa producentów chmielu**, utworzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 58);
- + **izba gospodarcza** utworzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 710 oraz z 2014 r. poz. 1662).

„**Organizacja producentów**” – podmiot utworzony zgodnie z artykułem 152 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz

uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007.

Kryteria dostępu wnioskodawcy do uzyskania wsparcia zostały określone w § 3 ww. rozporządzenia.

Kolejność przyznawania pomocy

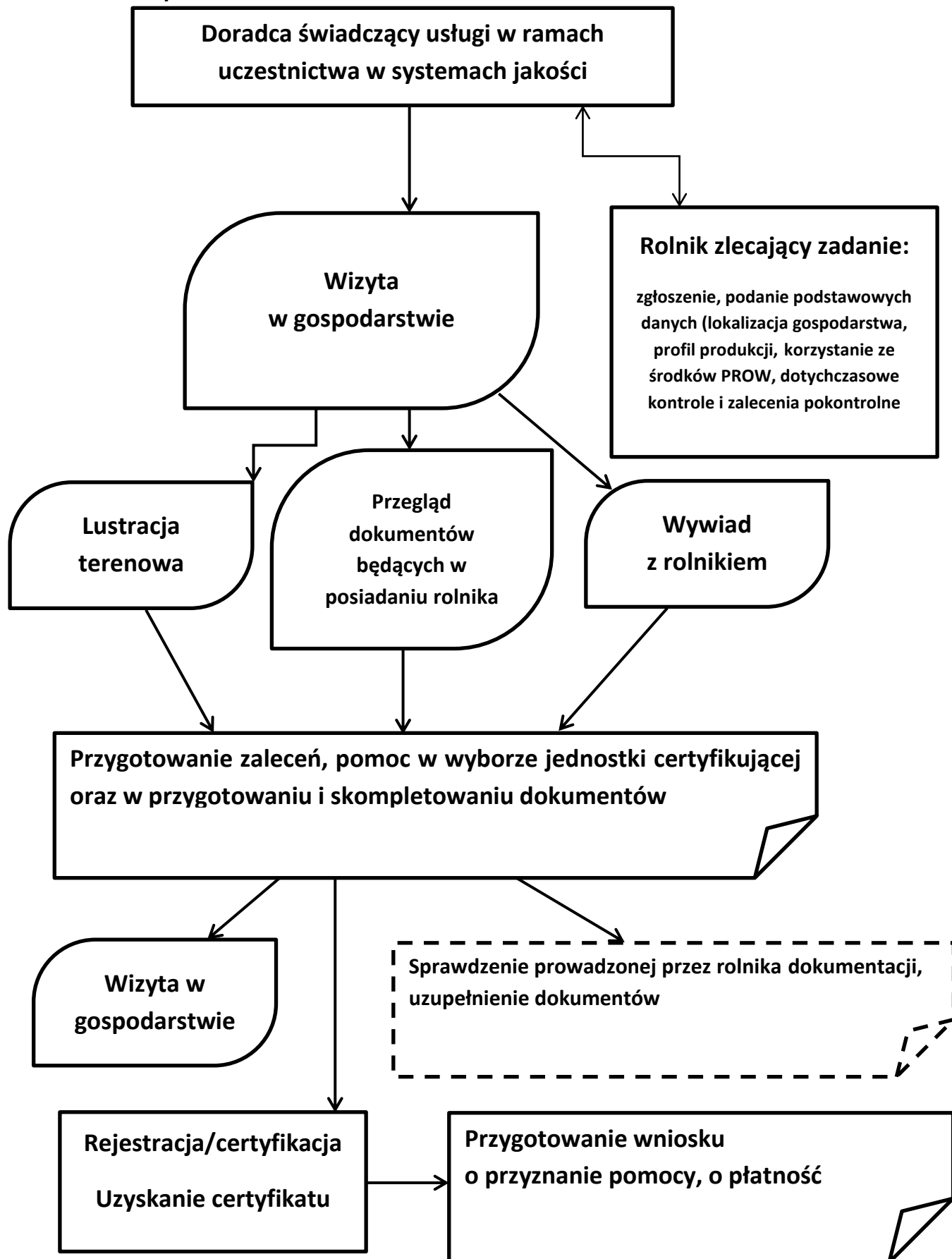
Pomoc jest przyznawana według kolejności ustalonej przez KOWR na podstawie kryteriów wyboru operacji. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów.

Kryteria wyboru operacji

Lp.	Kryteria	Liczba punktów
1.	Wnioskodawca prowadzi produkcję roślinną na powierzchni:	
	a) do 5 ha użytków rolnych;	3
	b) powyżej 5 ha i nie więcej niż 10 ha użytków rolnych;	4
	c) powyżej 10 ha użytków rolnych.	2
2.	Wnioskodawca jest posiadaczem co najmniej 5 sztuk danego gatunku zwierząt, zgłoszonych do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, a w przypadku posiadania innych gatunków zwierząt, co najmniej 50 sztuk danego gatunku, do produkcji:	
	a) jednego gatunku;	2
	b) dwóch gatunków;	3
	c) minimum trzech gatunków.	4
3.	Dobrowolne ubezpieczenie, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 11, obejmuje minimum 1 ha użytków rolnych, na których jest prowadzona produkcja roślinna, lub produkcję nie mniej niż jednego gatunku zwierząt, o których mowa w pkt 2.	3
4.	Wnioskodawca jest członkiem grupy producentów, działającej w jednej z form organizacyjnych wymienionych w załączniku do rozporządzenia.	3

Wzory wniosków o przyznanie pomocy oraz o płatność można pobrać ze strony www.kowr.gov.pl

Schemat blokowy:

III. Dokumenty wspólne dla wszystkich pakietów usług doradczych – wykaz

1. Informacje o gospodarstwie, rolniku i analiza możliwości rozwoju.
2. Zakres realizacji programu doradczego.
3. Karta usługi doradczej.
4. Oświadczenie o realizacji programu doradczego.
5. Raport z realizacji programu doradczego.

IV. Harmonogram realizacji programu doradczego

Lp.	Zadanie	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji (w latach)	Uwagi
1.	<i>Analiza możliwości przystąpienia do systemu jakości</i>	<i>Wizyta w gospodarstwie</i>	<i>Wykaz dokumentów Przygotowanie zaleceń</i>	<i>I rok</i>	
		<i>Wywiad z rolnikiem</i>		<i>I rok</i>	
		<i>Przegląd dokumentów</i>		<i>I rok</i>	
		<i>Sprawdzenie spełnienia wymagań</i>		<i>I rok</i>	
2.	<i>Realizacja</i>	<i>Pomoc w dokonaniu wyboru jednostki certyfikującej</i>	<i>Przygotowanie dokumentów</i>	<i>II-III rok</i>	<i>Zadanie w II i III roku będzie realizowane w przypadku, gdy rolnik zdecyduje się na certyfikację gospodarstwa czy produkcji i będzie chciał skorzystać z wsparcia na przystępowanie do systemów jakości objętego PROW 2014-2020</i>
		<i>Wizyta w gospodarstwie</i>	<i>Uzupełnienie dokumentów</i>	<i>II-III rok</i>	
		<i>Pomoc w uzyskaniu wsparcia</i>	<i>Przygotowanie wniosków: o przyznanie pomocy, o płatność</i>	<i>II-III rok</i>	

V. Narzędzia pracy doradczej

1. Wymagania szczegółowe dla poszczególnych systemów jakości.
2. Wnioski o przyznanie europejskiego znaku jakości.
3. Formularze zgłoszeniowe do systemów jakości.
4. Wnioski o certyfikację.
5. Metodyki IP.
6. Notatniki IP.
7. Programy nawozowe.
8. Aktualne Zalecenia Ochrony Roślin.
9. Ewidencja zakupu produktów roślinnych i zwierzęcych przeznaczonych do produkcji żywności.
10. Ewidencja sprzedaży produktów z gospodarstwa.
11. Ewidencja zakupu pasz do gospodarstwa.
12. Ewidencja stosowania środków biobójczych/dezynfekcyjnych.
13. Ewidencja zabiegów ochrony roślin.

VI. Załączniki

Załącznik 1

PRZYKŁADY DOKUMENTACJI W GOSPODARSTWIE W ZAKRESIE
BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI I PASZEwidencja zakupu produktów roślinnych i zwierzęcych
przeznaczonych do produkcji żywności*

Lp.	Nazwa i adres sprzedawcy	Nazwa produktu	Producent	Ilość	Data zakupu	Uwagi

Ewidencja sprzedaży produktów z gospodarstwa*

Lp.	Nazwa i adres odbiorcy	Nazwa produktu	Ilość	Data sprzedaży

* jeśli brak innych dowodów (np. faktur, rachunków, dowodów dostaw)

Załącznik 2

Ewidencja zakupu pasz do gospodarstwa

Data zakupu paszy	Dostawca	Nazwa paszy/rodzaj	Zakupiona ilość	Przeznaczenie (rodzaj zwierząt)

Załącznik 3

Ewidencja stosowania środków biobójczych/dezynfekcyjnych

Data zastosowania środka biobójczego	Miejsce zastosowania środka biobójczego	Rodzaj środka (nazwa)	Zastosowana dawka	Nazwisko osoby stosującej (dotyczy osób/firm zatrudnionych)

Załącznik 4

Przykładowa ewidencja zabiegów ochrony roślin

L.p.	Termin wykonania zabiegu	Nazwa uprawianej rośliny (odmiana)	Powierzchnia uprawy w gospodarstwie (ha)	Wielkość powierzchni, na której wykonano zabieg (ha)	Numer pola	Zastosowany środek ochrony roślin			Przyczyna zastosowania środka ochrony roślin z podaniem nazwy choroby, szkodnika lub chwastu	Uwagi		
						Nazwa handlowa	Nazwa substancji czynnej	Dawka (L/ha;kg/ha) lub stężenie(%)		Warunki pogodowe podczas zabiegu	Faza rozwojowa uprawianej rośliny	Skuteczność zabiegu
1.												
2.												
3.												
4.												

WZÓR

**KSIĄŻKA LECZENIA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH ORAZ ZWIERZĄT, Z KTÓRYCH
POZYSKANE TKANKI LUB PRODUKTY SĄ PRZEZNACZONE DO SPOŻYCIA PRZEZ
LUDZI/EWIDENCJA LECZENIA ZWIERZĄT**

I. zgłoszenie data godz. Nr dokumentu
(nazwa i adres zakładu leczniczego dla zwierząt) (imię, nazwisko i adres albo nazwa, siedziba i adres posiadacza zwierzęcia)

wykonanie czynności lekarsko-weterynaryjnych data godz.
/...../..... (nr kolejnej strony/miesiąc/rok)

II.

Lp.	Numer siedziby stada ^{*)} i opis leczonego zwierzęcia (gatunek, płeć, numer identyfikacyjny, sposób oznakowania, wiek, masa ciała)	Liczba leczonych zwierząt	Rozpoznanie albo wstępne rozpoznanie choroby	Zastosowane u poszczególnych zwierząt produkty lecznicze lub nabyte przez posiadacza zwierzęcia produkty lecznicze weterynaryjne lub pasze lecznicze				Zabiegi lecznicze lub profilaktyczne, zalecenia lekarskie oraz uwagi
				nazwa produktu leczniczego/ produktu leczniczego weterynaryjnego/ paszy leczniczej	nr serii produktu leczniczego lub produktu leczniczego weterynaryjnego	ilość i dawkowanie zastosowanego produktu leczniczego lub ilość, dawkowanie i okres stosowania nabytego produktu leczniczego weterynaryjnego/paszy leczniczej	okres karencji	

III. Potwierdzenie nabycia produktu leczniczego weterynaryjnego/paszy leczniczej

Oświadczam, że nabyte produkty lecznicze weterynaryjne/pasze lecznicze zostaną zastosowane zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

.....
(podpis posiadacza zwierzęcia)

IV. Wyniki badań uzupełniających:

^{*)} W przypadku zwierząt znajdujących się w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych.